

Betoog GroenLinks Zwolle bij begrotingsbehandeling voor 2020

Patrick Pelman, november 2019

Inleiding

Vorige maand fietste ik langs het Wezenlandenpark en moest ik mij een weg banen door een wirwar van tractoren en machines van boeren die protesteerden tegen de stikstofmaatregelen. Een maand eerder deden tienduizenden mensen mee aan de klimaatstakingen. En vorige week nog gingen duizenden bouwvakkers naar Den Haag omdat de bouw dreigt stil te vallen. Deze week zijn het de leraren die in het hele land hun onvrede kenbaar maakten.

Voor deze problemen kunnen we met een gemeentebegroting van Zwolle niet direct een oplossing vinden, maar we moeten er wel op anticiperen. Ze maken ons ook duidelijk dat er veranderingen gaande zijn, waarbij niet alles kan, maar we wel voor iedereen gelijke kansen moeten bieden nu én in de toekomst.

GroenLinks gaat instemmen met deze begroting. Ik wil graag de drie belangrijkste redenen hiervoor met u delen.

We zien **ten eerste** dat we hard werken om iedereen **gelijke kansen** te bieden. Er wordt extra geïnvesteerd in schuldhulpverlening, in het preventief werken in de zorg en in wonen met zorg.

Ten tweede vindt GroenLinks het belangrijk dat we werken aan een **gezonde, groene stad**. Een stad waarin we vooroplopen op het gebied klimaatadaptatie en grote stappen maken in de energietransitie. Een stad waar we circulariteit en duurzaamheid hoog in het vaandel hebben staan. En een stad waarin we goed passen op onze natuur, onze groene en blauwe vingers en de biodiversiteit.

Ten derde werken we aan een **bruisende stad**, waarin cultuur een cruciale rol speelt. Er worden mooie stappen gezet met het nieuwe stadsmuseum ANNO en het hybride productiehuis. Deze onrustige tijd vraagt om te prikkelen, te inspireren en verbinding te brengen en daar hebben we het culturele veld in de breedte bij nodig.

Deze drie punten zien we terug in de begroting en daarvoor geeft GroenLinks graag de complimenten aan het college. Er ligt een begroting voor onze neus die perspectief biedt en laat zien dat we bouwen aan de toekomst. Er is ruimte gemaakt om de grote transities en veranderingen op een goede manier vorm te geven en er is ruimte om risico's op te vangen.

Ik begin graag met het uiteenzetten van ons eerste punt:

Gelijke kansen voor iedereen en iedereen doet mee

Er wordt flink geïnvesteerd in het versterken van het maatschappelijk voorveld in het sociaal domein. Een beweging waarvan mijn fractie ziet dat er goede kansen liggen om de zorg beter te organiseren en mensen tegelijk sneller en adequater de zorg te verlenen die ze nodig hebben.

Je kunt stellen dat wij in Zwolle het beste van twee werelden willen. De beste zorg voor alle inwoners en het moet uiteindelijk ook nog betaalbaar zijn. Een opgave die niet onmogelijk is, maar ook niet zonder slag of stoot gerealiseerd kan worden. Daarom vindt mijn fractie het belangrijk dat cliënten, naastbetrokkenen, ervaringsdeskundigen en zorgverleners goed betrokken worden bij de veranderingen die eraan komen. We horen graag van de wethouder wat hij gaat doen om dit zo goed mogelijk te organiseren?

(armoede)

Afgelopen zomer bezocht mijn fractie het beleefhuis verborgen armoede in Zwolle-Zuid. Een initiatief van Travers en woningcorporatie SWZ. Op pijnlijke manier werd ons daar duidelijk gemaakt hoe het leven van iemand met te weinig geld eruit ziet en hoe iemand worstelt om de maand rond te komen. Kunt u zich voorstellen dat u aan het einde van de maand niets anders meer te eten heeft dan een pot zilveruitjes en een droge boterham. Of dat u niet meer naar verjaardagen van vrienden gaat omdat u geen presentje kunt kopen of het vervoer ernaartoe niet kunt betalen. De vicieuze cirkel waar iemand zich dan in bevindt is alleen niet uit te komen.

GroenLinks vindt het zorgelijk dat-ook in onze stad mensen steeds moeilijker rond kunnen komen. Daarom is het goed dat we in onze stad de lasten samen dragen. We maken ruimte om mensen met schulden te helpen en dragen bij aan initiatieven die mensen in armoede helpen. Er gaat extra geld naar de schuldhulpverlening. Wij willen graag van de wethouder weten welke dempende maatregelen hij nog meer tot de mogelijkheden ziet? En om een goed voorbeeld te geven dienen we een motie in om eraan bij te dragen dat iedereen te eten heeft en we tegelijk voedselverspilling tegengaan.

Kinderen in gezinnen die in armoede leven verdienen gelijke kansen. Dat lukt lang niet altijd. Er zijn veel regelingen, maar weten we ook of elk gezin en elk kind hiervan gebruik maakt? Welke invloed en keuze heeft het kind in de huidige werkwijze. GroenLinks zou dit graag onderzocht hebben en vraagt het college om dit actief op te pakken?

(Jeugd)

Meer dan 100 zwerfjongeren kent onze stad. Het merendeel bankhoppers. Regelmatig krijgen wij verontrustende signalen van instellingen en pleegouders. Kinderen die na hun 18e van de radar verdwijnen en ook niets meer met zorginstanties te maken willen hebben.

GroenLinks wil dat er stappen worden gezet om deze jongeren te helpen. We horen dan ook graag van het college wat zij concreet verwacht te gaan doen de komende tijd om dit probleem op te lossen. Graag zien wij daarnaast dat het college uitzoekt hoe de toename van zwerfjongeren veroorzaakt wordt en dat het de raad hierover actief informeert.

(participatie)

Gelijke kansen voor iedereen en iedereen doet mee. GroenLinks ziet ook graag dat Zwollenaren op de arbeidsmarkt meedoen.

Het aantal beschutte werkplekken blijft echter al jaren enorm achter bij de doelstellingen. Wil het college aangeven wat er concreet gedaan wordt om te zorgen dat iedereen een passende plek krijgt?

We zien dat er in de praktijk een afname is in instroom bij de organisaties in de stad waar deze mensen terecht zouden moeten kunnen. Kan het college uitleggen hoe het kan dat organisaties als Binthout en Kas van Kaat, toch mooie voorbeelden van sociale ondernemers, minder instroom hebben? Het valt ons op dat de verandering in financieringsinstrumentarium ertoe leidt dat er blijkbaar minder geld voor begeleiding is. Hoe denkt het college dat dit zich in de toekomst gaat ontwikkelen?

Een gezonde, groene stad

De grootste opgave in onze gemeente is het realiseren van onze doelstellingen op het gebied van de energietransitie. Wij zijn dan ook zeer blij met de investering in handhaving bij bedrijven. Door extra controles stimuleren we bedrijven om daadwerkelijk die duurzame maatregelen te treffen die zich op korte termijn terug betalen.

We hopen op een stevige preventieve, of zo je wilt inspirerende, werking van de controles.

Een andere inspirerende werking, die net zo goed keihard nodig is, kan afkomen van het verduurzamen van de panden van maatschappelijke instellingen in de stad. Bij werkbezoeken aan deze instellingen komen wij regelmatig in verouderde panden, die niet aan de huidige duurzaamheidseisen voldoen. Onder andere het Zwolse dierenasiel is teveel geld kwijt aan stookkosten. Het geld

vliegt door de slechte isolatie letterlijk het raam uit. Wij zien liever, dat dit geld ingezet kan worden voor haar maatschappelijke doelen. Wij hebben een motie voorbereid om te onderzoeken of deze instellingen tegemoet kunnen worden gekomen met een lening op basis van gunstige voorwaarden voor het verduurzamen van hun panden.

Er gebeurt veel op het gebied van de energietransitie. Als goede-voorbeeld willen we graag Tolhuislanden aanhalen, waar bewoners al geruime tijd met elkaar bezig zijn om voor hun eigen gebied een plan te maken om windmolens en of zonnepanelen mogelijk te maken. Vanaf deze plek ons petje af voor alle betrokken in Tolhuislanden.

Ook in Berkum wordt hard gewerkt om als eerste wijk van Zwolle van het gas af te gaan. We horen echter dat daar het proces wat stukt, door een gebrek aan voldoende financiering. Dat kan en mag niet. Berkum pioniert en heeft een voortrekkersrol genomen. We horen graag van de wethouder wat ze doet om dit proces doorgang te geven?

Ook maakt GroenLinks zich zorgen over het voortbestaan van onze insecten. Door onder andere landbouwgiften gaat het slecht met deze dieren, terwijl ze van groot belang zijn voor de Nederlandse biodiversiteit. Een stad als Zwolle functioneert dan ook steeds meer als een Ark van Noach voor insecten. In het coalitieakkoord is afgesproken dat we in Zwolle de biodiversiteit gaan bevorderen. En GroenLinks heeft daarom een motie ingediend om wilde bijen en andere bedreigde insecten beter bij te houden en te beschermen.

Cultuurmeerdere vs consuminderen

Zwolle kent een rijk verleden en een mooie toekomst. Kijkend naar de complexe vraagstukken die we voor ons hebben, waarvan ik in mijn inleiding een aantal noemde, is cultuur belangrijk om te verbinden en te verbeelden. Kunst en cultuur zijn bijna een eerste levensbehoefte in een groeiende stad, door zaken in een perspectief te plaatsen, te inspireren. Mensen samen te brengen, te prikkelen en te ontspannen.

Onze blik op de geschiedenis ontwikkelt zich met de ontwikkelingen van het heden en de toekomst. De verhalen van Zwolle komen centraal te staan in ons nieuwe museum ANNO en GroenLinks is enthousiast over de vernieuwende vorm waarin dit wordt gegoten. Het wordt een totaalbeleving, waarin ook de erfgoedbeleving (hotspot) op een prachtige manier is ingebed. We willen graag de wethouder en de organisatie van AllemaalZwolle complimenteren met de mooie stappen die al genomen zijn en de plannen zoals deze nu zijn uitgetekend.

Ook zien we mooie ontwikkelingen bij het hybride productiehuis. Door de financiële impuls van het rijk en de inzet vanuit onze eigen cultuurbegroting, krijgt jong Zwols talent de kans om zich verder te ontwikkelen. De eerste stappen zijn gezet. Wel zijn we benieuwd hoe meer Zwolse makers hierbij betrokken worden, zodat het productiehuis iets wordt van de hele culturele sector. Wellicht kan de wethouder cultuur hierop een reactie geven?

Een evenement dat veel indruk in de stad heeft gemaakt is de Zwolle Pride. Een geweldige happening om de diversiteit van onze stad te vieren. Helaas hoorde mijn fractie dat de financiering nog niet volledig rond is voor het komende jaar, terwijl dit event juist een moment is om verbinding met elkaar te maken. Kan het college ons iets melden of dit event volgend jaar opnieuw met evenveel impact georganiseerd kan worden?

Toen deze raad anderhalf jaar geleden besloot om op de zondag de winkels te openen, kregen we tevens de toezegging dat dit gepaard zou gaan met een culturele invulling van deze zondagen. Zo zou de zondag niet alleen een dag worden van consumeren, maar ook van inspiratie en ontspanning oftewel cultuurmeerdere. Nu de zondagopenstelling een tijd draait, mist mijn fractie vaak dat culturele element. Kan het college ons vertellen over de plannen om meer handen en voeten te geven aan cultuurmeerdere in plaats van consumeren op zondag?

Om cultuurmeerdere in onze stad ook een mooie concrete impuls te geven, dient mijn fractie een motie in te onderzoeken om meer poëzie in de openbare ruimte zichtbaar te maken, te beginnen bij bruggen.

Ook vindt mijn fractie het belangrijk dat mensen van buiten en binnen de stad makkelijk kunnen vinden waar onze creatieve mensen hun werk tentoonstellen en waar wat te doen is op cultureel gebied. De grote cultuurhuizen, zoals de Fundatie, het Fraterhuis en de Zwolse Theaters worden goed gevonden. Daar mogen we trots op zijn.

Maar er zijn ook veel waardevolle kleine voorstellingen en tentoonstellingen op minder bekende plekken in de stad, waar we net zo trots op mogen zijn en die het verdienen om gezien te worden. De talenten van morgen verdienen ook vandaag al aandacht en publiek. We willen dan ook de wethouder vragen om een stadsbrede culturele agenda te maken, waarin ook die kleine pareltjes worden opgenomen en we dienen hier een motie voor in.

Ik rond af voorzitter

Zwolle, Nederland, Europa en de wereld bevinden zich in een tijdsgewricht vol transitie en veranderingen. Daar gaan we in de gemeentebegroting van 2020 niet de oplossingen voor regelen. We zorgen wel zoveel mogelijk voor

zekerheid en balans in onze stad. En voor GroenLinks is het belangrijk dat we daarbij iedereen als gelijke behandelen. Iedereen krijgt gelijke kansen en iedereen in Zwolle krijgt de zorg die hij/zij nodig heeft. We werken aan een gezonde en een groene stad. Een stad waarin we gaan cultuurmeerdere om de verbinding met elkaar te vinden en een stad waarin we samen werken we aan een gezonde en groene beweging voorwaarts.

Dankuwel voorzitter.